

U S T A W A

z dnia 15 września 2022 r.

o zmianie ustawy – Prawo pocztowe

Opracowano na
podstawie: Dz. U.
z 2022 r. poz.
2042, z 2024 r.
poz. 467, z 2025 r.
poz. 1533.

Art. 1. W ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896 i 1933) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) pkt 14 otrzymuje brzmienie:

„14) paczka pocztowa – przesyłkę rejestrowaną, niebędącą przesyłką listową, o masie do 20 000 g i sumie wymiarów (długość, szerokość, wysokość) nieprzekraczającej 3000 mm, przy czym najdłuższy wymiar nie może przekroczyć 1500 mm;”;

b) pkt 19 otrzymuje brzmienie:

„19) przesyłka kurierska – przesyłkę listową będącą przesyłką rejestrowaną lub paczkę pocztową, przyjmowaną, sortowaną, przemieszczaną i doręczaną w sposób łącznie zapewniający:

a) rejestrację dnia i godziny nadania przesyłki pocztowej,

b) śledzenie przesyłki pocztowej od momentu nadania do momentu doręczenia,

c) doręczenie przesyłki pocztowej w gwarantowanym terminie określonym w regulaminie świadczenia usług pocztowych lub w umowach o świadczenie usług pocztowych,

d) doręczenie przesyłki pocztowej adresatowi lub osobie uprawnionej do odbioru w miejscu określonym przez nadawcę lub uzgodnionym z adresatem, w sposób zapewniający rejestrację dnia i godziny doręczenia przesyłki pocztowej;”;

2) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. Potwierdzenie nadania przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego wydane przez operatora wyznaczonego oraz wydruk potwierdzenia nadania przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego pobrane samodzielnie z systemu teleinformatycznego operatora wyznaczonego służącego do nadawania rejestrowanych przesyłek pocztowych lub przekazów pocztowych mają moc dokumentów urzędowych.”;

3) w art. 18 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) żądać zmiany adresata, jego adresu lub miejsca doręczenia przesyłki.”;

4) w art. 21 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Operator pocztowy określa w regulaminie świadczenia usług pocztowych sposób realizacji obowiązku wskazanego w art. 10 ust. 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/2122 z dnia 10 października 2019 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 w odniesieniu do niektórych kategorii zwierząt i towarów zwolnionych z kontroli urzędowych w punktach kontroli granicznej i w odniesieniu do określonych kontroli bagażu osobistego pasażerów i małych przesyłek towarów wysyłanych do osób fizycznych i nieprzeznaczonych do wprowadzenia do obrotu oraz zmieniającego rozporządzenie Komisji (UE) nr 142/2011 (Dz. Urz. UE L 321 z 12.12.2019, str. 45, z późn. zm.¹⁾).”;

5) w art. 33:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jako przesyłkę niedoręczalną traktuje się także nieopłaconą albo opłaconą w kwocie niższej niż należna przesyłkę listową niebędącą przesyłką rejestrowaną, jeżeli nadawca odmówi przyjęcia przesyłki lub uiszczenia opłaty za zwrot przesyłki albo uiszczenia dopłaty. Do zawartości tej przesyłki stosuje się odpowiednio przepisy ust. 9.”,

b) w ust. 9 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zawartość inna niż korespondencja stanowiąca przesyłkę i jej opakowanie podlega zniszczeniu przez operatora pocztowego, o którym mowa w ust. 1, w sposób uniemożliwiający odtworzenie informacji zawartej w przesyłce i na jej opakowaniu, nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od dnia otwarcia przesyłki.”,

c) dodaje się ust. 10 i 11 w brzmieniu:

„10. Jeżeli osoba uprawniona złoży reklamację przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 9 pkt 2, zawartość przesyłki i jej opakowanie nie mogą zostać zniszczone zanim decyzja o rozstrzygnięciu reklamacji stanie się ostateczna.

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 427 z 30.11.2021, str. 149 oraz Dz. Urz. UE L 154 z 07.06.2022, str. 23.

11. Do zawartości przesyłki stanowiącej pieniądze, papiery wartościowe, kosztowności, rzeczy o wartości historycznej, naukowej, artystycznej, sprzęt lub ekwipunek wojskowy, rzeczy, których posiadanie wymaga pozwolenia, w szczególności broń, amunicję, materiały wybuchowe oraz każdego rodzaju dokumenty tożsamości, a także rzeczy będące zabytkiem lub materiałem archiwalnym stosuje się odpowiednio art. 4, art. 5 ust. 1 i 3–5, art. 6 oraz art. 8–12 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rzeczach znalezionych (Dz. U. z 2019 r. poz. 908) i art. 187 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360).”;

6) w art. 37:

a) w ust. 2 w pkt 1 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) w miejscu uzgodnionym przez adresata lub nadawcę z operatorem pocztowym;”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Na pisemny wniosek adresata, złożony w odpowiedniej placówce pocztowej, przesyłka listowa będąca przesyłką rejestrowaną, z wyłączeniem przesyłek nadawanych z usługą potwierdzenia odbioru, może być doręczona w sposób, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a. Wniosek może być złożony w postaci elektronicznej, jeżeli taką postać dopuszcza regulamin świadczenia usług pocztowych lub regulamin świadczenia usług powszechnych.”;

7) w art. 38 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Pełnomocnictwa pocztowego adresat może również udzielić przez złożenie w postaci elektronicznej oświadczenia opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, jeżeli operator pocztowy przewidział taką możliwość w regulaminie świadczenia usług pocztowych lub regulaminie świadczenia usług powszechnych.”;

8) w art. 45 w ust. 1 w pkt 1 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) paczek pocztowych, w tym z zadeklarowaną wartością, o masie do 10 000 g i sumie wymiarów (długość, szerokość, wysokość) nieprzekraczającej 3000 mm, przy czym najdłuższy wymiar nie przekracza 1500 mm;”;

9) w art. 49 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Operator wyznaczony określa w regulaminie świadczenia usług powszechnych sposób realizacji obowiązku wskazanego w art. 10 ust. 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/2122 z dnia

10 października 2019 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 w odniesieniu do niektórych kategorii zwierząt i towarów zwolnionych z kontroli urzędowych w punktach kontroli granicznej i w odniesieniu do określonych kontroli bagażu osobistego pasażerów i małych przesyłek towarów wysyłanych do osób fizycznych i nieprzeznaczonych do wprowadzenia do obrotu oraz zmieniającego rozporządzenie Komisji (UE) nr 142/2011.”;

10) uchyla się art. 55 i art. 56;

11) w art. 57:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Prezes UKE może, w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu cennika usług powszechnych albo zmian do obowiązującego cennika, wnieść sprzeciw w stosunku do całości albo części projektu cennika albo projektu zmian do obowiązującego cennika, jeżeli przedłożony projekt nie spełnia co najmniej jednego z poniższych kryteriów:

- 1) przystępności cenowej – w ramach którego ocenia się wysokość każdej opłaty w powiązaniu z możliwościami nabywczymi użytkowników usług powszechnych;
- 2) rentowności opłat – w ramach którego ocenia się, czy:
 - a) opłata za daną usługę została ustalona w sposób odzwierciedlający koszty jej świadczenia,
 - b) zmiana opłat nie wpłynie negatywnie na poziom równowagi finansowej operatora wyznaczonego,
 - c) w wyniku zmiany opłat poziom kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych nie ulegnie nadmiernemu zwiększeniu;
- 3) przejrzystości cennika usług powszechnych – w ramach którego ocenia się, czy projekt cennika:
 - a) zawiera wskazanie wszystkich elementów składających się na daną opłatę,
 - b) umożliwia użytkownikowi dokonanie świadomego wyboru danej usługi;

- 4) niedyskryminacyjnego charakteru cennika usług powszechnych – w ramach którego ocenia się, czy projekt cennika nie powoduje nierównego traktowania potencjalnych odbiorców tych usług.”,
- b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Cennik usług powszechnych albo jego zmiany w zakresie objętym sprzeciwem Prezesa UKE nie wchodzi w życie.”;
- 12) uchyla się art. 58;
- 13) w art. 92:
 - a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nadawcy albo”,
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Operator pocztowy, który zawarł z nadawcą umowę o świadczenie usługi pocztowej, zapewnia możliwość zgłoszenia reklamacji w każdej swojej placówce pocztowej.”,
 - c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku udostępnienia usługi elektronicznej umożliwiającej zgłoszenie reklamacji operator pocztowy określa w regulaminie świadczenia usługi pocztowej lub w regulaminie świadczenia usługi powszechnej sposób uwierzytelnienia lub identyfikacji osoby zgłaszającej reklamację.”,
 - d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Reklamacja może zostać wniesiona nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia nadania przesyłki pocztowej albo przekazu pocztowego.”;
- 14) w art. 93 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Roszczenia dochodzone na podstawie ustawy przedawniają się z upływem 12 miesięcy od dnia nadania przesyłki pocztowej albo przekazu pocztowego.”;
- 15) w art. 106 w ust. 3 wyrazy „art. 46, art. 51 ust. 1 i art. 55 ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 46 i art. 51 ust. 1”;
- 16) art. 108 otrzymuje brzmienie:

„Art. 108. 1. Koszt netto jest finansowany z budżetu państwa w formie dotacji celowej, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Dotacja, o której mowa w ust. 1, jest wypłacana przez ministra właściwego do spraw łączności na wniosek operatora wyznaczonego.”;

17) w art. 109:

- a) uchyla się ust. 3,
- b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Finansowanie, o którym mowa w ust. 1, stanowi pomoc publiczną, która może być udzielona zgodnie z postanowieniami zawartymi w decyzji Komisji Europejskiej, wydanej w wyniku notyfikacji, w okresie obowiązywania tej decyzji.”;

18) w art. 112:

- a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli operator wyznaczony ubiega się o finansowanie, o którym mowa w art. 109 ust. 1, składa do Prezesa UKE, w terminie 7 miesięcy od zakończenia roku obrotowego, w którym wystąpiła strata na usługach powszechnych, wniosek o uruchomienie finansowania kosztu netto i przedkłada następujące dokumenty:”;

- b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Prezes UKE, w terminie 4 miesięcy od dnia otrzymania wniosku i dokumentów, o których mowa w ust. 1, po weryfikacji tych dokumentów wydaje decyzję, w której:

- 1) określa kwotę zweryfikowanego kosztu netto i straty, o której mowa w art. 109 ust. 2;
- 2) ustala kwotę należnego finansowania kosztu netto.”;

- c) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Prezes UKE niezwłocznie przekazuje decyzję, o której mowa w ust. 5, ministrowi właściwemu do spraw łączności.”;

19) uchyla się art. 113–118;

20) w art. 119:

- a) uchyla się pkt 3,
- b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) wysokości finansowania kosztu netto przekazanego operatorowi wyznaczonemu;”;

21) uchyla się art. 119a;

22) w art. 120 w pkt 5 na końcu dodaje się przecinek i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) tryb wypłaty finansowania kosztu netto”;

23) w art. 125 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów lub decyzji dotyczących działalności pocztowej, których charakter i skala nie zagrażają bezpieczeństwu obrotu pocztowego oraz istotnym interesom podmiotów korzystających z usług pocztowych lub operatorów pocztowych, Prezes UKE zamiast decyzji, o której mowa w ust. 1, może wydać zalecenia pokontrolne, w których wzywa operatora pocztowego do usunięcia naruszeń lub udzielenia wyjaśnień. Usunięcie naruszeń lub udzielenie wyjaśnień powinno nastąpić w terminie 14 dni od dnia doręczenia zaleceń.”;

24) w art. 126:

a) w ust. 1:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) nie udziela informacji lub nie dostarcza dokumentów, o których mowa w art. 10 ust. 1, art. 43 ust. 1, 5 i 5a, art. 50 lub art. 86 ust. 1;”;

– w pkt 14 wyrazy „art. 98 ust. 1, art. 101 ust. 1, art. 107 ust. 1 i art. 108 ust. 3” zastępuje się wyrazami „art. 98 ust. 1, art. 101 ust. 1 i art. 107 ust. 1”;

b) w ust. 2 w pkt 1 skreśla się wyrazy „informacje, o których mowa w art. 119a ust. 4.”;

25) w art. 128 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się prawomocna.”;

26) w art. 129 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes UKE wydaje decyzję o wymierzeniu kary pieniężnej w terminie, o którym mowa w art. 189g § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, liczonym od dnia stwierdzenia naruszeń, o których mowa w art. 126–127.”.

Art. 2. Do finansowania kosztu netto świadczenia usług powszechnych za 2021 r. stosuje się przepisy rozdziału 10 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 3. Do realizacji obowiązku sprawozdawczego, o którym mowa w art. 43 ustawy zmienianej w art. 1, za rok 2022 stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 4. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 120 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 120 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 4 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

Art. 5. 1. Maksymalny limit wydatków budżetu państwa przeznaczony na finansowanie kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych w poszczególnych latach wynosi w:

- 1) 2022 r. – 0 mln zł;
- 2) 2023 r. – 697 mln zł;
- 3) 2024 r. – 750 mln zł;
- 4) 2025 r. – 1 302 mln zł;
- 5) 2026 r. – 997 mln zł;
- 6) 2027 r. – 960 mln zł;
- 7) 2028 r. – 651 mln zł;
- 8) 2029 r. – 651 mln zł;
- 9) 2030 r. – 651 mln zł;
- 10) 2031 r. – 651 mln zł.

2. Minister właściwy do spraw łączności monitoruje wykorzystanie limitu, o którym mowa w ust. 1.

3. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy limitu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw łączności informuje o tym przekroczeniu lub zagrożeniu Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

4. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej odpowiada za wdrożenie mechanizmu korygującego polegającego na podjęciu działań przewidzianych w przepisach ustawy zmienianej w art. 1, mających na celu uniknięcie prognozowanej przez operatora wyznaczonego na dany rok straty na usługach powszechnych lub ograniczenie jej poziomu.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.